

KONSTANTY ROMANIUK

Przydatność preparatu Valbazen (Albendazole) CIBA-GEIGY do zwalczania nicieni u koni

Klinika Chorób Inwazyjnych Wydziału Weterynaryjnego AR-T, 10-720 Olsztyn

Albendazol należy do anthelmintyków z grupy karbaminianów benzimidazolu. Charakteryzuje się on szerokim spektrum działania przeciwko nicieniom, tasiemcom i przywrom u wielu gatunków zwierząt. Działa również skutecznie na IV stadium larwalne nicieni (4, 7).

Albendazol (karbaminian metylo-5 propyltio-1H-benzimidazol-2-yl) o wzorze $C_{12}H_{15}N_2O_2S$ jest stabilnym, białym, bez zapachu proszkiem nierozpuszczalnym w wodzie, a tylko w niektórych związkach organicznych (dwumetylo-sulfotlenkach, kwasie octowym). Pojedyncza doustna dawka preparatu w ilości 2,5–10 mg/kg c. c. podawana owcom naturalnie lub sztucznie zarażonymi nicieniami z rodzaju *Haemonchus*, *Ostertagia*, *Trichostrongylus*, *Strongyloides*, *Nematodirus*, *Bunostomum* i *Cooperia* likwidowała tę inwazję w 94–100%, a *Trichuris* w około 85%. Podobnie wysoką skuteczność uzyskano przy zwalczaniu inwazji motyliczki, motylicy i moniejzozy u małych i dużych przeżuwaczy (2, 3, 5, 6) oraz glistnicy, ezofagostomatozy i włosogłówczycy u świń. Skuteczność albendazolu u koni w dawce 5 mg/kg c. c. wynosiła: dla *Strongylus vulgaris* — 100%, *Strongylus edentatus* — 99%, *Strongylus equinus* — 100%, *Trichonema* sp. — 100%, *Oxyuris equi* — 100% i *Parascaris equorum* — 100% (1).

Mając na uwadze niewielką liczbę prac dotyczących stosowania Albendazolu do zwalczania inwazji dużych i małych słupkowców u koni wykonano badania mające na celu określenie jego przydatności i terapeutycznej skuteczności.

Materiał i metody

Badania wykonano na 29 koniach w wieku 3–7 lat zarażonych w warunkach naturalnych nicieniami rodzaju *Strongylus* i *Trichonema*. Świeży kał do badań laboratoryjnych pobierano ze stanowisk i badano go w dniu pobrania metodą flotacyjną Fülleborna i larwoskopii Baermanna. Valbazen — tabletki CIBA-GEIGY w dawce 5 mg/kg c.c. po rozdrobnieniu podawano jednorazowo indywidualnie do karmy w odpasie wieczornym. Po podaniu leku diety nie stosowano. Badanie kliniczne leczonych zwierząt przeprowadzono po 24 godzinach, a kontrolę skuteczności leku po 7, 14, 21, 60, 75, 90 i 116 dniach.

Wyniki i omówienie

Konie będące przedmiotem badań były w zadowalającej kondycji mimo 100% zarażenia nicieniami rodzaju *Strongylus* i *Trichonema*. Intensywność inwazji (I. i.) przed leczeniem u ba-

danych zwierząt wynosiła 19,2 larwy *Trichonema* + *Strongylus* w 200 mg kału. Badanie kliniczne wykonane po 24 godzinach nie wykazało żadnych odchyśleń od normy u leczonych zwierząt.

Skuteczność Valbazenu w stosunku do nicieni jelitowych koni była wysoka i wynosiła 7, 14 i 21 dnia — 100%, 60 i 75 dnia — 91%, 90 dnia — 64% i 116 dnia 43% przy bardzo niskiej intensywności inwazji (tab. 1). Preparat ten, poza wysoką skutecznością w zwalczaniu dorosłych dużych i małych słupkowców, wydaje się działać również na znajdujące się w tkankach IV i V stadia larwalne tych nicieni (do 60 dnia trwania doświadczenia nie stwierdzono w kale jaj *Trichonema* i *Strongylus*). Wyniki przeprowadzonych badań w pełni potwierdzają wysoką skuteczność Valbazenu w zwalczaniu nicieni z rodzaju *Strongylus* i *Trichonema* u koni.

Tab. 1. Skuteczność preparatu Valbazen w zwalczaniu inwazji *Trichonema* i *Strongylus*

		Ekstensywność inwazji	Intensywność *) inwazji	Skuteczność w %
	przed leczeniem	100	19,2	
po leczeniu	7 dni	0,0	0,0	100
	14 dni	0,0	0,0	100
	21 dni	0,0	0,0	100
	60 dni	9,0	0,1	91,0
	75 dni	9,0	0,1	91,0
	90 dni	36,0	0,7	64,0
	116 dni	57,0	3,9	43,0

Objaśnienie: *) — liczba larw *Trichonema* + *Strongylus* w 200 mg kału.

Wnioski

Biorąc pod uwagę wyniki badań własnych jak też innych autorów można stwierdzić że:

1. Valbazen (Albendazole) CIBA-GEIGY w dawce 5 mg/kg c. c. bez stosowania specjalnej diety jest skutecznym i przydatnym lekiem do zwalczania pospolitych nicieni u koni.

2. Lek ten w stosowanej dawce nie powoduje u leczonych zwierząt widocznych objawów wskazujących na jego toksyczne działanie.

3. Preparat ten jako wysoce skuteczny i bezpieczny lek może być polecany obok Thiabendazolu, Rintalu i Panacuru do zwalczania nicieni u koni.

Piśmiennictwo

1. Colglazier M. L., Enzie F. D., Kates K. C.: Albendazole. Sci. Publ., Smith Kline USA, s. 57–61.
2. Himonas C. A., Liakos V.: Vet. Rec. 107, 228, 1980.

3. Foreyt W. J., Wescott R. B., Armstrong D. A.: Vet. Med. small Anim. Clin. 75, 299, 1980.
4. Marrier S. E., Bogan J. A.: Am. J. vet. Res. 41, 1126, 1980.
5. Theodorides V. J., Nawaliński T., Chang J.: Am. J. vet. Res. 37, 1516, 1976.
6. Theodorides V. J., Gyurik R. J., Kingsbury W. D., Parish R. C.: Experientia 32, 702, 1976.
7. Van Shalkwyk P. C., Geysler T. C.: Albendazole. Sci. Publ., Smith Kline USA, s. 27-28.

Adres autora: doc. dr hab. Konstanty Romaniuk, ul. Słoneczna 42, 10-710 Olsztyn

Романюк К. — Пригодность препарата Valbazen (Albendazole) CIBA-GEIGY для борьбы с нематодами у лошадей.

Цель исследований состояла в определении эффективности и пригодности Albendazole-a для борьбы с инвазией Strongylus и Trichonema у лошадей. Исследование было выполнено на 29 животных возрастом 3—7 лет, зараженных в натуральных условиях нематодами. Valbazen-таблетки (CIBA-GEIGY) в дозе 5 мг/кг в.т. после размельчения вводился однократно, индивидуально в корм. Клинические исследования леченных животных проводились через 24 часа, а контроль эффективности — через 7, 14, 21, 60, 75, 90 и 116 дней. Экстенсивность инвазии нематодов лошадей до лечения составляла 100%, а интенсивность 19,2 личинки в 200 мг кала. Клиническое исследование, выполненное через 24 часа после лечения, не показало никаких отклонений от нормы. Эффективность Valbazen-a по отношению к кишечным нематодам лошадей была высокой и составляла: 7, 14 и 21 день — 100%, 60 и 75 день — 91%, 90 день — 64% и 116 день — 43%, при очень

низкой интенсивной инвазии. Результаты исследований полностью подтверждают высокую эффективность Valbazen-a по отношению к нематодам из рода Strongylus и Trichonema.

Romaniuk K. — The usefulness of Valbazen (Albendazole) CIBA-GEIGY for the control of nematodes in horses.

The purpose of the studies was to determine the usefulness and efficacy of Albendazole for the control of Strongylus and Trichonema infestations in horses. The studies were performed on 29 horses at the age of 3—7 years naturally infested with nematodes. Valbazen (tablets, CIBA-GEIGY) at a dose of 5,0 mg/kg of body weight, after crumbling was applied individually, once in a fodder. Clinical observations of the treated animals were done after 24 hr, and the efficacy of the drug was checked after 7, 14, 21, 60, 75, 90 and 116 days. Extensiveness of nematode invasion after the treatment was 100%, and intensiveness of the invasion was 19,2 larvae per one g of faeces. Clinical examination of the treated animals performed 24 hr since the treatment did not reveal any abnormalities. Efficacy of the drug against intestinal nematodes was high, and it reached 100% after 7, 14 and 21 days; 91% after 60 and 75 days; 64% after 90 days and 43% on 116 day. However intensiveness of the invasion was very low. The obtained results fully confirmed a high efficacy of Valbazen against Strongylus and Trichonema sp.

PROFILAKTYKA I HIGIENA PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ

JAN KOROL, KRYSZYNA FILIPIAK, KONRAD MALICKI

Ocena metafilaktycznej przydatności Terramycyny LA w tuczu trzody chlewnej

Zakład Wirusologii Instytutu Chorób Zakaźnych i Inwazyjnych Wydziału Weterynaryjnego SGGW-AR, ul. Grochowska 272, 03-849 Warszawa
Zakład Metodyki Badań i Informatyki Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Osada Pałacowa, 24-100 Puławy

W praktyce gospodarczej Państwowych Gospodarstw Rolnych (PGR) dość szeroko jest rozpowszechniony tucze trzody chlewnej w kooperacji z indywidualnymi gospodarstwami, dostarczającymi warchlaki z własnych hodowli (20). W okresie adaptacji zwierząt do systemu tuczu gospodarka PGR ponosi znaczne straty na skutek występowania schorzeń układu oddechowego. Można dopatrywać się tutaj podobieństwa zdarzeń i zjawisk występujących w odchowcie cieląt w systemie PGR, które są określane mianem Crowding disease (12). Schorzenia układu oddechowego zwierząt wynikające ze zgrupowania osobników pochodzących z różnych środowisk i warunków chowu różnią się tym od innych, że nie są związane z sezonowością, mają polietiologiczny charakter i występują każdorazowo po zgrupowaniu zwierząt.

W zapobieganiu tym schorzeniom i wynikającym stąd skutkom stosowane są różne zabiegi profilaktyczne (6, 10, 11, 13, 17, 18, 19), metafilaktyczne (5, 7, 9, 10, 13, 18), łącznie z preimmunizacją (1, 12, 16, 21, 22).

Celem pracy było określenie skuteczności metafilaktycznej Terramycyny LA, jako czynnika wspomagającego stan zdrowia warchlaków w drugiej połowie okresu adaptacji w tuczarni PGR o określonych warunkach zoohigienicznych. Za podstawę oceny metafilaktycznej skuteczności Terramycyny LA przyjęto porównanie w grupach badanej i kontrolnej: przyrostów ciężaru ciała (c. c.), procentu zachorowalności i procentu śmiertelności (łącznie z ubojami z konieczności) za cały okres tuczu, liczby zwierząt, które w terminie osiągnęły reżną wagę ponad 103 kg, wyników ilościowej i jakości-